

Drie genomineerden voor Driehoek 3D Trofee

Bestuur, OR en toezicht: sterke driehoek

Als bestuurder, OR en toezichthouder alle drie hun rol goed oppakken, profiteert het hele bedrijf van die sterke driehoek. Drie organisaties geven het goede voorbeeld en zijn genomineerd voor de Driehoek 3D Trofee.

Het zijn drie totaal verschillende organisaties: telecombedrijf KPN, voedingsconcern Danone en zorginstelling De Lichtenvoorde. Maar de overeenkomst is: bij alle drie weten bestuurder, ondernemingsraad en commissaris (of lid raad van toezicht) elkaar goed te vinden. De samenwerking en transparantie zijn bespreekbaar en elk van de drie partijen doet haar best de eigen rollen opzichte van de andere twee zo goed mogelijk in te vullen. Om die reden zijn deze drie organisaties genomineerd voor de Driehoek 3D Trofee, een prijs die dit jaar voor het eerst wordt uitgereikt (zie kader).

Tineke de Rijk is trainer/adviseur op het gebied van medezeggenschap en arbeidsverhoudingen. Daarnaast is ze voordrachtscommissaris. Dat

wil zeggen: ze is op voordracht van de ondernemingsraad benoemd als lid van de raad van commissarissen. De afgelopen maanden sprak zij uitgebreid met de bestuurders, OR-leden en commissarissen/toezichthouders van de drie genomineerde organisaties. Op basis van haar interviews bepaalt de jury wie de Driehoek 3D Trofee wint. Deze wordt op 12 december uitgereikt tijdens het jaarcongres van de Alliantie Medezeggenschap en Governance bij de SER.

Onbekendheid

De prijs is bedoeld om de aandacht te vestigen op de 'gouden driehoek' van bestuurder, ondernemingsraad en commissaris/toezichthouder en medezeggenschap. Geen over- →

TEKST Berber Bijma

FOTO René den Engelsman, Dirk Hol

Tineke de Rijk: 'OR's concentreren zich nogal eens op het overleg met de bestuurder'

odige luxe, merkt De Rijk, met name voor ondernemingsraden. 'Ondernemingsraden concentreren zich nogal eens op het overleg met de bestuurder. Ze weten vaak niet dat de OR het recht heeft twee keer per jaar een vergadering uit te schrijven met de bestuurder en een lid van de raad van commissarissen of de raad van toezicht. En ook niet dat ze het recht hebben om een kandidaat voor te dragen bij een vacature voor commissaris of lid raad van toezicht.'

En dat zijn dan alleen nog maar de wettelijke regelingen. Wil de driehoek echt een 'gouden randje' krijgen, dan moet de samenwerking verder gaan. 'Bij de drie genomineerde organisaties zie je dat de raad van commissarissen of de raad van toezicht écht betrokken wil worden bij wat er in het bedrijf gebeurt. Daardoor weten zij en de ondernemingsraad elkaar goed te vinden, formeel en informeel.'

Een telecombedrijf, een internationaal voedingsconcern en een

regionale zorginstelling – de jury moet eigenlijk appels met peren vergelijken, geeft De Rijk toe. 'Het is jammer dat we maar één trofee kunnen uitreiken; ze verdienen 'm alle drie.'

KPN: professionele rol OR

Bij KPN is de centrale ondernemingsraad (COR) 'hard aan de slag gegaan om invloed te krijgen op het strategische bedrijfsbeleid', vertelt De Rijk. In 2010 stuurde de COR een brief naar de toenmalig bestuurder, waarin onder meer stond dat het bestuur te veel op de korte termijn focuste. Dat was het begin van afspraken over betere samenwerking in de driehoek, die ook op papier werden vastgelegd. 'De rol van medezeggenschap is van reactief naar proactief gegaan', vat De Rijk samen. Een concreet resultaat was bijvoorbeeld dat er op initiatief van de COR nieuwe afspraken werden gemaakt over de uitbesteding van

werk – iets waarover op de werkvloer veel klachten leefden. 'De COR heeft er zelf heel hard aan gewerkt om serieus genomen te worden en zijn rol heel professioneel opgepakt.' Er is ook structurele samenwerking met de vakbonden.

Danone: complexe situatie

De centrale ondernemingsraad van voedingsconcern Danone heeft met een complexe internationale structuur te maken. Danone Nederland is onderdeel van het Franse moederbedrijf. Op nationaal niveau is er geen raad van bestuur. De zes vestigingen hebben elk hun eigen bestuur, met één gedelegeerde bestuurder als aanspreekpunt. In 2012 stopte de raad van commissarissen ermee. Wie is dan in zo'n geval de gesprekspartner van de COR? 'De COR kon daardoor z'n rol niet goed oppakken', vertelt De Rijk. 'Toen heeft de COR gebruik ge-

Onderscheiding voor 'gouden driehoek'

De Driehoek 3D Trofee is een nieuwe prijs die wordt uitgelooft voor de beste samenwerking in de driehoek bestuur, medezeggenschap en toezicht binnen een organisatie. 3D staat voor dialoog, duurzaamheid en diversiteit. De prijs bestaat uit een plastiek en is mogelijk gemaakt door de Stichting À PROPOS, opgericht door Ieke van den Burg.

Van den Burg was vice-voorzitter van de FNV, voordrachtscommissaris en Europarlementariër voor de PvdA. Ze zette zich sterk in voor medezeggenschap en de 'gouden driehoek'. Na haar overlijden in 2014 is het werk van de stichting overgedragen aan de Alliantie Medezeggenschap en Governance. www.medezeggenschap-en-governance.nl

maakt van z'n recht om het toezicht op de agenda te zetten.' Op initiatief van de COR is in 2014 weer een raad van commissarissen ingesteld, die samen met de gedelegeerd bestuurder gesprekspartner is. De Rijk: 'De COR is erin geslaagd om in een uitermate complexe situatie de medezeggenschap in bestaande besluitvormingsprocessen in te vlechten.' Dit ook met steun vanuit de (internationale) vakbeweging.

De Lichtenvoorde: actieve raden

Bij de Achterhoekse zorginstelling De Lichtenvoorde, met een kleine zeshonderd medewerkers, is de situatie weer heel anders. Naast een bestuurder, ondernemingsraad en raad van toezicht zijn er ook nog een cliëntenraad en een verwantenraad. De Rijk: 'De OR heeft de cliënten- en de verwantenraad betrokken bij het formuleren van een missie waarin de kwaliteit van leven van cliënten centraal staat en waarin ook staat welke gevolgen dat heeft voor het dagelijks werk.' De cliënten- en de verwantenraad werden ook betrokken bij het opstellen van een profiel voor een nieuwe bestuurder.

De ondernemingsraad en de raad van toezicht van De Lichtenvoorde zijn beide heel actief. 'De RvT ziet zichzelf als kritische vriend en neemt zelf vaak het initiatief voor contact met de OR en de werkvloer. Zo'n actieve en inhoudelijk betrokken RvT is best uitzonderlijk.' ■